

Prof. dr hab. Henryk Mizerek
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Nauk Społecznych
Katedra Pedagogiki Ogólnej

Olsztyn, dnia 15 maja 2019 r.

**Ocena dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego w
postępowaniu habilitacyjnym
dra Sławomira Krzychały
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika**

Wprowadzenie – biografii zawodowa

Pan Dr Sławomir Krzychała jest absolwentem uczelni w Niemczech. Studia magisterskie ukończył w 1998 roku w *Philosophisch - Theologische Hochschule w Benediktbeuern* uzyskując tytuł magistra teologii. Pracę magisterską pt. *Religiosität im Jugendalter als Biografischer Faktor* (pol. tłum.: Religijność w wieku dorastania jako czynnik biograficzny), Przygotował pod kierunkiem Prof. Dra Karla Boppa. W 2001 roku uzyskał licencjat z pedagogiki społecznej/pracy socjalnej w *Katholische Stiftungsfachhochschule w Monachium* na podstawie pracy dyplomowej pt. *Arbeitslosigkeit als neuer Kontext der sozialen Arbeit in Polen.* (pol. tłum.: Bezrobocie jako nowy kontekst pracy socjalnej w Polsce) przygotowanej pod kierunkiem Prof. Dra Gerharda Vonlanthena. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki uzyskał 2004 r. na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie dysertacji: *Projekt „własnego” życia w warunkach indywidualizacji (po?)nowoczesnego społeczeństwa.* Promotorem w przewodzie był Prof. zw. dr hab. Aleksander Zandecki.

Dr S. Krzychała od początku swojej, dotychczasowej kariery akademickiej jest ściśle związany z Wydziałem Nauk Pedagogicznych Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu.

Pracę rozpoczął w 2003 r. na stanowisku asystenta, od 2004 roku jest zatrudniony na stanowisku adiunkta. W latach 2015 -2016 był kierownikiem Zakładu Pedeutologii a od 2016 pełni funkcję kierownika Instytutu Pedagogiki i Pedagogiki Specjalnej.

Rozwój zawodowy Dra Sławomira Krzychały jako badacza jest przykładem stopniowego, mozolnego – a jednocześnie bardzo owocnego – krystalizowania się własnej tożsamości naukowej. Buduje ją stopniowo na fundamentach bardzo solidnego, interdyscyplinarnego wykształcenia, widocznej w jego tekstach pasji poznawczej oraz intuicji w identyfikowaniu obszarów raczej pomijanych, pozostawianych na marginesie. Odnoszę wrażenie, że reprezentuje on grono badaczy pozostających „pół kroku za modą”. Wyraża szacunek dla tradycji teoretycznych i metodologicznych klasycznej, europejskiej myśli filozoficznej oraz socjologicznej. Stanowi ona dla Niego fundament uprawiania pedagogiki.

W procesie rozwoju widać wyraźnie dwa etapy – przed i po doktoracie. Jego zainteresowania naukowe w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora nauk humanistycznych były skierowane na socjologię późnej nowoczesności – w tym szczególnie na analizę socjologicznych dyskursów relacji między jednostką a społeczeństwem. Socjologiczne interpretacje indywidualizacji w późno-nowoczesnym społeczeństwie stanowiły, jak pisze w autoreferacie – kontekst teoretyczny – Jego dysertacji doktorskiej. Studia i badania przeprowadzone w jej ramach zostały przedstawione w dwóch, wydanych w 2007 roku, monografiach: *„Ryzyko własnego życia. Indywidualizacja w późnej nowoczesności”* oraz : *„Projekty życia. Młodzież w perspektywie badań rekonstrukcyjnych”* oraz licznych artykułach.

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych obserwujemy wyraźny proces tworzenia własnego profilu Habilitanta, jego tożsamości jako akademickiego pedagoga. Punktem wyjścia w tym procesie była metodologia badań społecznych. S. Krzychała uprawia ją jednak „po swojemu” - metodologii nie redukuje do metod lecz „kotwicz” ją w epistemologii – w tym szczególnie w socjologii wiedzy. Metody, które propaguje, w tym szczególnie metoda dokumentarna, mają swoje, bardzo świadomie dobrane i zdefiniowane zaplecze ontologiczne, epistemologiczne oraz teoretyczne.

Kolejnym, bardzo interesującym wątkiem jego zainteresowań stała się, w tym czasie, również ewaluacja. S. Krzychała (wspólnie z B. Zamorską) podjął bardzo owocną próbę zastosowania metody dokumentarnej w ewaluacyjnych, jakościowych badaniach szkolnej codzienności. Jest to istotny wkład w rozwój ewaluacji edukacyjnej w Polsce. W pierwszej dekadzie XX wieku tego typu opracowania należały w Polsce do rzadkości. Osobiście żałuję, że na drugim planie zainteresowań S. Krzychały znalazły się kwestie teorii oraz historii badań

ewaluacyjnych. Brakuje w Jego analizach wyraźnego określenia modelu/teorii ewaluacji, w którą się wpisuje lub tę, którą odrzuca. Niemniej tego rodzaju poszukiwania szczególnie w sytuacji upowszechniania w Polsce kadłubowych form biurokratycznych ewaluacji, były - i są nadal - bardzo potrzebne.

Ważnym nurtem badań stała się również pedeutologia – w tym szczególnie rozwój zawodowy oraz społeczne i kulturowe konteksty pracy nauczycieli. Warto podkreślić, że jest to pedeutologia uprawiana nowocześnie. Stara się ona wyjaśniać, a nie „dekretować”. S. Krzychała świadomie odrzucił pokusę budowania semantycznych modeli „idealnego nauczyciela” idąc w kierunku modeli izomorficznych opisujących złożoność społecznego i indywidualnego ich świata. Badania, jakie prowadzi Habilitant są badaniami rekonstrukcyjnymi a zarazem zaangażowanymi. S. Krzychała nie prowadzi badań „nad nauczycielem” prowadzi je „z nauczycielami”.

Tego typu postawa badawcza jest również bardzo wyraźnie akcentowana w projekcie badawczym, które stał się podstawą jego rozprawy habilitacyjnej pt. *Nauczyciel tutor. Prakseologiczna rekonstrukcja tutoringu szkolnego*. Stanowi ona ukoronowanie dotychczasowych, wieloletnich i wielowątkowych poszukiwań badawczych Autora.

I. Podstawowe osiągnięcie naukowe

W art. 16 ust. 2. ustawy z dnia 1 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, czytamy, iż osiągnięciami wskazanymi w ust. 1 może stanowić: 1) dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązanych tematycznie; 2) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; 3) część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Sławomir Krzychała ubiega się o stopień naukowy doktora habilitowanego na podstawie osiągnięcia naukowego w postaci monografii pt. *Nauczyciel tutor. Prakseologiczna rekonstrukcja tutoringu szkolnego* (Kraków 2018, Oficyna Wydawnicza Impuls s. 364).

Celem naukowym jaki postawił sobie S. Krzychała w tej książce była empiryczno-teoretyczna rekonstrukcja tutoringu szkolnego, rozwijanego we wrocławskich gimnazjach w latach 2008-2016. Postawą do analiz empirycznych stały się dane gromadzone w projekcie

badawczym Narodowego Centrum Nauki OPUS 8 pt. „*Relacyjność kolektywnych i indywidualnych wzorów działania w roli nauczyciela-tutora: rozwój profesjonalny w binarnym systemie działalności*”. Poszukiwania badawcze Habilitanta były skierowane na rozpoznanie form jakie przybiera długofalowa relacja nauczycieli-tutorów i uczniów tutorantów.

Strukturę formalną oraz układ treści książki tworzy siedem rozdziałów. W rozdziale pierwszym zostały przedstawione założenia programu tutorskiego realizowanego w latach 2008-2016 we wrocławskich gimnazjach. Autor w przejrzysty sposób przedstawia tutaj genezę oraz etapy rozwoju tutoringów we Wrocławiu. Czytelnik otrzymuje dzięki temu holistyczny opis kontekstu, który towarzyszył procesom opisywanym w książce.

Drugi rozdział poświęcony można potraktować jako tę część rozprawy, która przedstawia założenia metodologiczne projektu badawczego. Jednak nie ma on „klasycznej”, typowej w pracach empirycznych, struktury. Założenia metodologiczne zostały wyprowadzone z prakseologicznej teorii wiedzy Karla Mannheima i jej aparatu pojęciowego. Tego typu rozwiązanie pozwoliło na nietypowe, niemniej bardzo precyzyjne, zdefiniowanie przedmiotu przeprowadzonych badań. Problem badawczy, który został sformułowany w postaci pytania: „*jak tutoring, jako innowacja pedagogiczna, włączony zostaje w praktykę nauczycieli-tutorów w systemie działalności szkoły?*” nadaje pedagogiczny charakter poszukiwaniom Autora, który ma odwagę sięgania poza pedagogikę w dziele rozwiązywania istotnych jej problemów teorii i praktyki. W rozdziale metodologicznym Habilitant celowo nie koncentruje się na uzasadnieniach wyboru metody badawczej. Większą wagę przywiązuje do opisu organizacji badań – w tym szczególnie do procedur doboru próby, metod gromadzenia analizy i interpretacji materiału empirycznego. W moim przekonaniu nie jest to wada ale raczej świadectwo dojrzałości warsztatu naukowego Habilitanta. Rozdział metodologiczny nie jest tutaj streszczeniem podręczników metodologii badań społecznych - co niestety często zdarza się w monografiach relacjonujących wyniki badań empirycznych przeprowadzonych przez ich autorów.

W monografii nie znajdziemy wyodrębnionego rozdziału teoretycznego. S. Krzychała czyni to świadomie i – jak przekonuje uważna lektura całości opracowania - ma to uzasadnienie. Każdy z kolejnych rozdziałów pięciu rozdziałów ma zarazem charakter empiryczny jak i teoretyczny. To, co „teoretyczne” i „empiryczne” wzajemnie się przeplata w treściach tych rozdziałów. Nie jest tak, że analiza danych empirycznych ma służyć weryfikacji założeń przyjętej wcześniej teorii. Nie jest też tak, że Autor jako punkt wyjścia w

swoich analizach przyjmuje dane empiryczne a w następnym dopiero kroku sięga po teorie umożliwiające ich interpretację. Teoria i empiria pozostają w monografii w swoistej synergii.

Sensownym rozwiązaniem okazała się decyzja o przyjęciu - w zasadzie w całej książce - spiralnego układu treści. Widać to szczególnie w rozdziałach 3-7.

W rozdziale trzecim, zatytułowanym „*Wzór orientacji tutorskiej w szkole*” Autor odwołuje się do, jak się okazało, bardzo użytecznej w analizach empirycznych typologii sposobów włączania tutoring do systemu działalności szkoły. Wspomniana typologia, wyróżniająca tutoring synergiczny, niszowy, instrumentalny i pozorny, została wyróżniona na podstawie refleksyjnej analizy różnic w sposobie konstruowania wzorów orientacji tutorskiej. Jej podstawą są kategorie schematów i ram orientacji.

Drugą typologią przedstawioną w tym rozdziale jest typologia „szkół tutorskich”, które zostały zdefiniowane jako placówki, w których dominuje pragmatyczny model tutoring synergicznego. S. Krzychała wyróżnia cztery, jak to określa – pragmatyczne - formy tutoring szkolnego: tutoring angażujący, wzmacniający inspirujący i aktywizujący.

Kolejne rozdziały poświęcone zostały szczegółowym analizom każdej z postaci tutoring. Są to analizy bardzo szeroko zakrojone i wielowątkowe. Zabiegiem metodologicznym zastosowanym w tej części rozprawy jest analiza socjogenealogiczna. Pozwoliła ona na wyjaśnienie procesów konstruowania indywidualnych wzorów orientacji tutorskich oraz kolektywnych procesów stawania się szkołą tutorską. Rzeczywiście jest tak, że zastosowane w procesie analizy i interpretacji danych procedury metodologiczne odsłaniają tutoring jako – jak pisze S. Krzychała – „*wielowymiarowe indywidualne i kolektywne doświadczenie, zanurzone w codziennych działaniach pedagogów, w relacjach tutor-tutorant, biografii zawodowej nauczycieli i kulturze szkoły*”. Stało się to możliwe dzięki, mam wrażenie, tworzonej w procesie analizy danych i poszerzanej stale ramy teoretycznej. Tworzą ją teorie Lwa Wygostskiego, Aleksieja Leontieva, Yryo Engeströma, Gregory Batesona, Michaiła Bachtina i wielu innych.

Struktura i układ treści recenzowanej monografii jest bardzo przejrzysty i przemyślany. Trzeba pokreślić wyjątkową logikę wywodu a zarazem ostrożność Autora w interpretacji uzyskanych wyników. Jej lektura zmusza czytelnika do myślenia, krytycznej i praktycznej refleksji. W moim przekonaniu, przedstawione w monografii analizy są bardzo wysokiej jakości.

Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki obliuguje do oceny dorobku naukowego osoby ubiegającej się o stopień naukowy doktora habilitowanego z punktu widzenia kryterium „znacznego

wkładu w rozwój określonej dyscypliny naukowej”. Generalnie, nie mam żadnych wątpliwości, że monografia oraz wcześniejsze, liczne opracowania Habilitanta stanowią bardzo znaczny wkład do rozwoju pedagogiki. Podstawą do takiej oceny jest szereg argumentów, które przedstawiam poniżej:

1. Podjęta przez Habilitanta problematyka otwiera teorię pedagogiczną na obszary dotąd pomijane lub marginalizowane w badaniach. Tutoring - traktowany w sposób jak to czyni S. Krzychała - jest rzadkim przypadkiem budowania pomostów między teorią a praktyką pedagogiczną. Habilitant przygląda się praktyce pedagogicznej w sposób, który otwiera teorię (ale również i praktykę) na nowe obszary poszukiwań. Stało się to możliwe dzięki przyjętej strategii badawczej. Pozwoliła ona na głęboką i rzetelną analizę zmian jakie wywołał projekt zarówno w samych nauczycielach-tutorach, ich kolegach oraz w kulturze szkoły
2. Nowatorskie rozwiązania metodologiczne. Wiedza gromadzona w sposób zastosowany przez Habilitanta jest niewątpliwie znaczącym wkładem w rozwój subdyscyplin pedagogiki. Dotyczy to nie tylko pedeutologii, ale także metodologii badań pedagogicznych, dydaktyki itp. Na szczególne podkreślenie zasługuje sposób budowania przez Habilitanta ramy teoretycznej w trakcie analizy i interpretacji danych empirycznych. Podkreśla ona znaczenie synergii danych empirycznych i teorii a jednocześnie w nowym świetle stawia pytanie o relacje między empirią a teorią. Metodologia, którą zastosował S. Krzychała inspirowała do postawienia w nowy sposób pytania o relacje pedagogiki z innymi dyscyplinami nauk o człowieku oraz o kwestię „praktyczności” samej pedagogiki. W moim przekonaniu są to kwestie podstawowe. Konieczne są w naszej dyscyplinie studia i badania skierowane na pytania natury epistemologicznej – między innymi o status wiedzy jaką tworzy współczesna pedagogika, o strategię prowadzenia badań oraz o procedury tworzenia teorii.
3. Uniwersalizm uzyskanych wyników. Analizy przedstawione w monografii wykraczają poza kwestie tutoringu szkolnego. Dają one mocne, teoretyczne i empiryczne podstawy do dyskusji nad takimi kwestiami jak na przykład mechanizmy zmiany edukacyjnej, rozwój profesjonalny nauczycieli, pytania o kulturę szkoły itp.

II. Ocena istotnej aktywności naukowej

Regulacje prawne zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165) sugerują odniesienie się do dokonań naukowych kandydatów do stopnia naukowego doktora habilitowanego z perspektywy wielu kryteriów:

Pierwszym z nich jest *autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopiśmie znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH)*. Habilitant spełnia do pewnego stopnia spełnia to kryterium. Jest autorem trzech artykułów opublikowanych w – znajdującym się na liście ERIH – kwartalniku *Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja*. Trzeba jednak zauważyć, że są to teksty opublikowane przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora

Kolejnym kryterium oceny jest *autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopiśmie międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH)*. Oprócz monografii wskazanej jako główne osiągnięcie naukowe, Habilitant jest autorem trzech monografii. Pierwszą z nich jest wydana w 2007 roku książka pt. *Projekty życia. Młodość w perspektywie badań rekonstrukcyjnych*, (Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP). Monografia jest raportem z szeroko zakrojonych badań empirycznych skierowanych na rekonstrukcję planów życiowych młodzieży. Dzięki zastosowaniu dojrzałego warsztatu naukowego analizy przedstawione w opracowaniu są bardzo wartościowe poznawczo.

Drugą monografią jest wydana w tym samym roku praca pt. *Ryzyko własnego życia. Indywidualizacja w później nowoczesności*. Rozprawa jest szeroko zakrojonym studium teoretycznym prezentującym socjologiczne interpretacje indywidualizacji współczesnego społeczeństwa. Obie monografie Habilitant zaliczył do osiągnięć wypracowanych przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora.

Kolejna monografia (napisana wspólnie z Beatą Zamorską) pt. *„Dokumentarna ewaluacja szkolnej codzienności”*. (Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, 2008) przedstawia metodologiczne założenia rekonstrukcyjnych, jakościowych badań ewaluacyjnych w szkole. Książkę zaliczam do pionierskich opracowań w zakresie ewaluacji edukacyjnej w Polsce. Jej główną wartością zawarta w niej koncepcja jakościowych badań ewaluacyjnych, która istotnie wzbogaca stosowane dotychczas w praktyce rozwiązania metodologiczne w tej dziedzinie.

Obszerna jest również lista artykułów opublikowanych w czasopiśmie z

ministerialnej „listy B”. Na szczególną uwagę zasługują następujące teksty:

- Krzychała, S. (2016), Od analizy sekwencji do rekonstrukcji dialogiczności – wykorzystanie metody dokumentarnej w analizie narracyjno-biograficznej, „Problemy Edukacji, Rehabilitacji i Socjalizacji Osób Niepełnosprawnych“ (23), s. 75–92.
- Gołębniak, B.D., Krzychała, S. (2015), Akademyckie kształcenie nauczycieli w Polsce – raport z badań, „Rocznik Pedagogiczny“ (38), s. 97–112.
- Krzychała, S., Zamorska, B. (2014), Collective Patterns of Teachers’ Action: A Documentary Interpretation of the Construction of Habitual Knowledge, „Qualitative Sociology Review“ (10(4)), s. 68–86.
- Krzychała, S., Zamorska, B. (2009), Nauczyciele jako badacze społecznego świata szkoły - wprowadzenie do ewaluacji dokumentarnej, „Problemy Wczesnej Edukacji“ (1(9)), s. 69–79.
- Krzychała, S., Zamorska, B. (2009), Nauczyciele wobec edukacyjnej obcości - rekonstrukcja kolektywnych wzorów orientacji, „Forum Dydaktyczne“ (5-6), s. 20–49.
- Krzychała, S. (2006), Rekonstrukcje (re)konstrukcji. Wprowadzenie do dyskusji jakości „jakościowych” badań społecznych, „Forum Oświatowe“ (2 (35)), s. 139–152.

S. Krzychała jest również autorem (lub współautorem) 13 tekstów opublikowanych w pracach zbiorowych. Wszystkie zostały opublikowane w renomowanych wydawnictwach o zasięgu krajowym.

W mojej ocenie Habilitant **spełnia z naddatkiem** to kryterium. Do takiej oceny upoważnia mnie nie tylko ilość publikacji ale ich merytoryczna jakość. Dają one świadectwo pisarstwa i warsztatu naukowego na bardzo wysokim poziomie. Habilitant wykazał w nich bardzo wysoki poziom merytoryczny prowadzonych analiz, bardzo dobrze opanowany warsztat pisarski oraz – co warto podkreślić – wyróżniającą się logikę wyводу. W przedstawionych do oceny tekstach nie widzę powtórzeń i “kopiowania” wcześniejszych opracowań. W kolejnych projektach badawczych podejmuje coraz to nowe wątki dokładając jednocześnie starań by analizy były prowadzone w kontekstach edukacyjnych

Opracowania zbiorowe, katalogi zbiorów, dokumentacji prac badawczych, ekspertyz, utworów i dzieł artystycznych – to kolejne kryterium oceny dorobku. W tej dziedzinie Habilitant ma w swoim dorobku redakcję jednej pracy zbiorowej. Jest nią książka pt. *Społeczne przestrzenie doświadczenia. Metoda interpretacji dokumentarnej*. (Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, 2004). Praca zawiera teksty Ralfa Bohnsacka, Arndta-Michaela Nohla, Iris Nentwig-Gesemann, Cornelli Behnke, Petera Loosa, Michaela Meusera, Burdharda Schäffera, Isabelle Klar oraz Moniki Wagner-Willi. Książka prezentuje teoretyczne oraz metodologiczne problemy prowadzenia interpretacyjnych,

rekonstrukcyjnych badań społecznych. Poszczególne jej rozdziały odnoszą się do epistemologicznych, teoretycznych oraz metodologicznych zagadnień tego paradygmatu – prezentują one teoretyczne podstawy socjologii wiedzy zasady interpretacji dokumentarnej, projektowanie badań oraz – co wydaje się szczególnie cenne metody zbierania oraz analizy danych empirycznych – w tym materiałów wizualnych.

Liczba cytowań i publikacji według bazy Web of Science (WoS). Indeksy cytowań Habilitanta świadczą o jego rozpoznawalności w środowisku naukowych oraz uznaniu jakim cieszą się jego publikacje wśród badaczy. W bazie Publish or Perish znajduje się 131 cytowań. Indeks Hirscha wynosi tutaj 5. To kryterium **uznają za spełnione** mimo braku cytowań indeksowanych w bazie WoS.

Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach. Dorobek Habilitanta w tej dziedzinie jest bogaty. Był on kierownikiem i głównym wykonawcą 2 znaczących projektów.

Pierwszym z nich był projekt „*Relacyjność kolektywnych i indywidualnych wzorów działania w roli nauczyciela-tutora: rozwój profesjonalny w binarnym systemie działalności*” Projekt był realizowany w ramach grantu NCN *OPUS 8* w latach 2015 -2018. Owocem badań prowadzonych w ramach projektu była monografia „*Nauczyciel-Tutor. Prakseologiczna rekonstrukcja tutoringów szkolnego*, (Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2018) wskazana jako główne osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym.

Drugim, kierowanym przez dra S. Krzychałę projektem była *Pracownia Ewaluacji dla Zespołów Edukacyjnych*. Projekt, który zrealizowano w latach 2008-2009, był współfinansowany przez Unię Europejską - Urząd Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie w ramach programu „*Środki Przejściowe 2005/017-488.01.02, komponent 6 - Wzmocnienie zdolności ewaluacyjnych w sektorze publicznym*. W ramach projektu zostały opracowane strategie i metody ewaluacji jakościowej oparte na zasadach metody dokumentarnej. Zostały one przedstawione w monografii: Krzychała, S., Zamorska, B. (2008), *Dokumentarna ewaluacja szkolnej codzienności*, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław.

Habilitant brał również udział jako wykonawca lub współwykonawca w pięciu projektach badawczych. Są to następujące projekty:

1. *Projekt Szlifiernia Diamentów* – krajowy projekt wspierania uczniów uzdolnionych w zakresie nauk przyrodniczych i matematyki realizowany w latach 2011-2014. na zlecenie

Ministerstwa Edukacji Narodowej.

2. Projekt *Współpraca instytucjonalna na rzecz sukcesu młodzieży – dobre praktyki partnera niemieckiego*. (2011-2012) Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1. - Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspierania aktywności zawodowej w regionie. W projekcie S. Krzychała był wykonawcą badań ewaluacyjnych.

3. Projekt *Szkoła Kluczowych Kompetencji (SKK). Ponadregionalny program rozwijania umiejętności uczniów szkół ponadgimnazjalnych Polski centralnej i południowo – zachodniej*. (2009-2013) Projekt był finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia. W projekcie S. Krzychała był współwykonawcą badań diagnostycznych.

4. *Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji*. 2009-2011. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego (Program Operacyjny Kapitał Ludzki), Priorytetu VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 - *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*

5. Projekt *Progress – Wyższa Szkoła Kompetencji Zawodowych Kobiet* (2005-2006) Projekt był finansowany w ramach Sektorowego Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006, Priorytet 1 - *Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej*, Działanie 1.6 - *Integracja i reintegracja zawodowa kobiet*. Habilitant w tym projekcie był głównym wykonawcą badań diagnostycznych i ewaluacyjnych.

Kryterium to zostało spełnione z naddatkiem. Doświadczenie zdobyte w trakcie kierowania projektami badawczymi daje bardzo mocne podstawy do pełnienia roli samodzielnego pracownika nauki.

Udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych

Habilitant prezentował wyniki swoich badań na wielu konferencjach międzynarodowych i krajowych. W przypadku konferencji międzynarodowych było to w sumie 7 referatów. Zostały one wygłoszone na konferencjach i kongresach ECER we Włoszech (2018) i Danii (2017), Irlandii (2016) organizowanych przez prestiżowe stowarzyszenie *European Educational Reseach Association*. Brał również czynny udział w konferencjach w Norwegii (2015), Włoszech (2011), oraz w USA (2008) W konferencjach krajowych brał czynny udział dwunastokrotnie.

To kryterium zostało również **spełnione w bardzo wysokim stopniu.**

II. Dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz współpraca międzynarodowa

Udział w konsorcjach i sieciach badawczych

Dr S. Krzychała od listopada 2016 roku bierze czynny udział pracach sieci badawczej *Continuing Professional Development: Learning for Individuals, Leaders, and Organisations*. Jest to sieć działająca w ramach *European Educational Research Association*.

Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

Habilitant jest członkiem rad naukowych dwóch prestiżowych czasopism – *Forum Oświatowego* (od 2013 roku) oraz *Przeglądu Socjologii Jakościowej* (od 2010 r.)

Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych

Habilitant jest członkiem Rady Programowej Fundacji Kolegium Tutorów (od 2014r.)

Otrzymane nagrody i wyróżnienia

Dr S. Krzychała był dwukrotnie laureatem nagród za osiągnięcia naukowe. W 2009 roku został wyróżniony Nagrodą Rektora Dolnośląskiej Szkoły Wyższej za osiągnięcia naukowe w zakresie wyznaczania nowych podstaw teoretycznych i metodologicznych w pedagogii; w 2017 roku Nagrodą Prezydenta i Rektora Dolnośląskiej Szkoły Wyższej za wybitne osiągnięcia naukowe i organizacyjne

Osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki

Aktywność Habilitanta w tej sferze jest bardzo wysoka, wielopłaszczyznowa i bogata w formy. W sferze działalności dydaktycznej może się poszczycić wypromowaniem 47 prac licencjackich oraz 19 magisterskich. Prowadzi zajęcia dydaktyczne (z przedmiotów: dydaktyka ogólna, metody i techniki pracy socjalnej, zarządzanie projektem socjalnym pedagogia, metodologia badań społecznych, pedagogika społeczna, dydaktyka akademicka z pedagogią, tutoring akademicki) na studiach I, II i III stopnia na Wydziale Nauk Pedagogicznych DSW. Warto podkreślić, że prowadzone przez S. Krzychałę zajęcia są zgodne z kierunkami prowadzonych przez Niego badań oraz profilem dorobku naukowego.

Habilitant pełnił również wiele ważnych funkcji związanych z organizacją procesu dydaktycznego w DSW. Wśród nich wymienić można członkostwo w Radzie Programowej Kierunku Pedagogika i Praca Socjalna (od 2016 roku); był pełnomocnikiem Dziekana WNP ds. ewaluacji studenckiej (2010-2017); jest uczelnianym opiekunem praktyk (od 2015r.); kierownikiem studiów podyplomowych *Edukacja dla bezpieczeństwa* (2010-2015).

W sferze popularyzacji nauki jego dorobek jest również bogaty i wartościowy. Wielokrotnie prowadził warsztaty metodyczne dla nauczycieli z zakresu tutoringu – między innymi w Gdańsku i we Wrocławiu. Prowadził również specjalistyczne warsztaty metodologiczne dla doktorantów w macierzystej Uczelni oraz na Uniwersytecie Łódzkim.

Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego

To kryterium jest również spełnione. Dr S. Krzychała pełnił rolę promotora pomocniczego w jednym, zakończonym obroną dysertacji, przewodzie. Sprawuje również opiekę naukową nad kolejną dysertacją)

Staże w zagranicznych i krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich

Habilitant odbył kilka krótkoterminowych staży w ramach programów LLP Erasmus i Erasmus +. Były to staże w znaczących ośrodkach akademickich – w Irlandii (Maynooth University, Department of Education, Maynooth 2018); Portugalii (2017) (University of Lisbon, Faculty of Education, Lizbona); na Litwie (2014) (Lithuanian University of Educational Sciences, Wilno) oraz w Niemczech (2009) (Freie Universität Berlin, Department of Education and Psychology, Berlin)

Recenzowanie publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych oraz projektów badawczych

Dr. S. Krzychała był recenzentem kilkunastu artykułów w *Przeglądzie Socjologii Jakościowej* oraz *Forum Oświatowym*. Był również recenzentem projektu badawczego *Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej*. Jego rolą była recenzja koncepcji badań oraz recenzja raportu z badania jakościowego pracowników socjalnych Projekt finansowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,

Szczegółowa analiza dorobku Dra Sławomira Krzychały sferze organizacyjnej, współpracy międzynarodowej, popularyzacji nauki oraz w dziedzinie dydaktycznej prowadzi

do wniosku, iż spełnia zdecydowaną większość wymogi określone przepisami prawa. Wiele z tych kryteriów zostało spełnione w stopniu ponadprzeciętnym – jeśli zważyć merytoryczną wartość dokonań Habilitanta.

Generalnie nie mam żadnych wątpliwości, że dotychczasowe doświadczenia Habilitanta są **bardzo dobrym fundamentem dla pełnienia roli samodzielnego pracownika nauki.**

Konkluzja

Analiza bardzo obszernej i szczegółowej dokumentacji dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego Dra Sławomira Krzychały upoważnia mnie do wydania bardzo pozytywnej oceny wspomnianego dorobku. Uzasadnia ją:

1. Naukowa wartość rozprawy habilitacyjnej pt. *Nauczyciel tutor. Prakseologiczna rekonstrukcja tutoringu szkolnego.*
2. Dorobek naukowy kandydata po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, który w całości nie budzi wątpliwości co to tego, że stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny.
3. Spełnienie zdecydowanej większości kryteriów oceny dorobku, które określają przepisy prawa.
4. Osiągnięcie pełnej samodzielności w kierowaniu projektami badawczymi oraz w działalności dydaktycznej oraz organizacyjnej.

Stwierdzam, że dorobek naukowy, dydaktyczny oraz organizacyjny Pana dra Sławomira Krzychały odpowiada wymogom stawianym przez Ustawę z dnia 14 marca 2003 roku o Tytule i Stopniach Naukowych oraz Tytule i Stopniach Naukowych w zakresie sztuki i może być podstawą do ubiegania się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika.

